

ZODPOVEDNOSŤ ČLOVEKA

PRACOVNÝ ZOŠIT

K UČEBNICI KATOLÍCKEHO NÁBOŽENSTVA
PRE 9. ROČNÍK ZÁKLADNÝCH ŠKÔL

ZÁPADNÝ OBRAD

OBSAH

I. ZODPOVEDNOSŤ	2
1. Pozvanie k rastu	2
2. Spoznať svoje silné a slabé stránky	4
3. Objaviť svoje sny	6
4. Pozvanie k zodpovednosti	8
II. ZODPOVEDNOSŤ ZA SEBA	9
5. Moje vzory	9
6. Ísť za hviezdou	11
7. Ježišove postoje	12
8. Ježiš, Boží Syn	13
9. Zobrazenie Ježiša v umení	14
III. ZODPOVEDNOSŤ ZA SVOJU VIERU	15
10. Čo znamená veriť	15
11. Vyznanie viery	17
12. Keď ľudia veria viac sebe a iným ľuďom ako Bohu	19
13. Aký Boh je a aký Boh nie je	20
14. Boh jeden a mnohí	21
15. Komu vlastne verím? Kto si, Bože?	23
16. Dogmy – reč viery	24
17. Verím vo Svätého Ducha	26
18. Verím v Cirkev	28
19. Sekty	30
IV. ZODPOVEDNOSŤ ZA BUDOVANIE VZŤAHOV	32
20. Túžba po láske	32
21. Kamarátstvo a priateľstvo	34
22. Priateľstvo a láska	37
23. Čas na lásku	39
24. Význam pohlavia – úcta k telu	41
25. Láska a manželstvo	43
26. Rodina	45

I. ZODPOVEDNOSŤ

1 Pozvanie k rastu

1 Chaos a poriadok.

Slová usporiadaj tak, aby nastal poriadok.

Olovrant – Obed – Večera – Raňajky – Desiata

Kmeň – Koruna – Koreň

Múka – Žatva – Pšenica – Kvások – Chlieb – Pekáreň

Dospelosť – Staroba – Detstvo – Mladosť

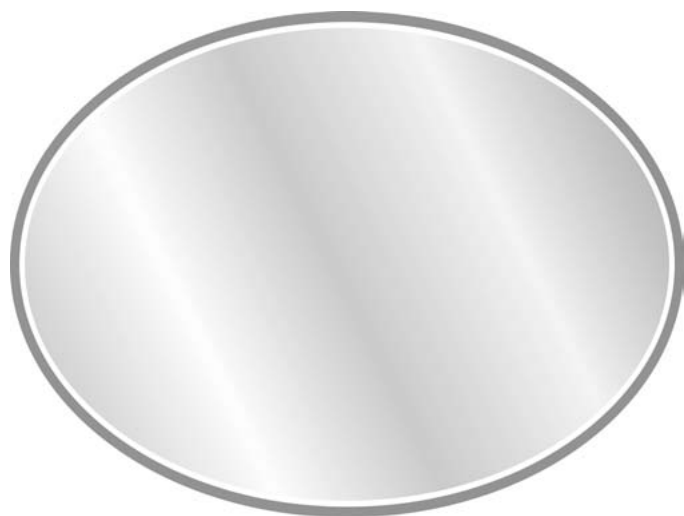
Slnko – Zem – Mars – Jupiter – Venuša

Chaos – je neusporiadaný stav vecí. Termín pochádza z gréckej mytológie a vo význame neurčitosti a neusporiadanosti ho používali aj stoici. V židovsko-kresťanskej tradícii je chaos neurčitý a prázdny stav Zeme pred tvorivým zásahom Boha.

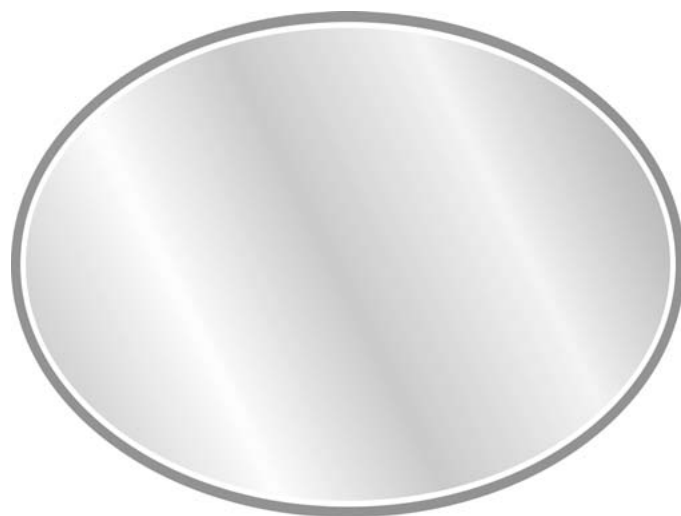
Poriadok – je opak chaosu, je to usporiadaný stav vecí podľa určitých pravidiel, a zákonitostí.

2 Aký som a kto som?

Do prvého zrkadla napíš, aký si, a popros suseda, aby do druhého zrkadla napísal, ako ťa vidí on.

Ja som

Ty si

Sloboda je schopnosť konať alebo nekonať, urobiť alebo neurobiť sám od seba vedomé a dobrovoľné činy. Sloboda dosahuje svoju dokonalosť, keď je zameraná na Boha, najvyššie Dobro.

KKC 1744

3 Prečítaj si text (v učebnici na s. 7), diskutujte a napíš, čo urobil, resp. neurobil sluha, aby obstál pred pánom, ktorý sluhom zveril svoj majetok.

.....

.....

.....

.....

.....

4 Čo môžeš ako slobodný a zodpovedný mladý človek urobiť, aby tvoj život spočíval v spojení s Ježišom Kristom?

.....

.....

.....

.....

2

Spoznať svoje silné
a slabé stránky

1 Otestuj sa!

1. **Cítim, že v mojom vnútri je osoba, ktorá:**
 - a) má rada ľudí
 - b) chce milovať všetkých
 - c) má vo vzťahoch s inými problémy
 - d) často nenávidí život
2. **Najčastejšie u seba pozorujem:**
 - a) túžbu po porozumení s inými
 - b) bezmocnosť, ako si vysvetliť mnohé okolnosti
 - c) zmätok
 - d) napätie
3. **Chcem zmeniť svoj život, alebo:**
 - a) chcem, aby mi už rodičia dali pokoj
 - b) je načas, aby si iní všimli moju samostatnosť
 - c) chcem žiť dobrým životom
 - d) potrebujem uniknúť
4. **Svoje sily sústreďujem najmä na:**
 - a) pomoc iným
 - b) zvládnutie dňa
 - c) iné veci
 - d) koníčky
5. **V súčasnosti od rodičov najviac potrebujem, aby:**
 - a) ma chápali
 - b) mi dali možnosť všetko skúsiť
 - c) mi pomohli budovať svoju osobnosť
 - d) sa do mňa nestarali
6. **Myslím si, že strácam na cene, keď:**
 - a) klamem
 - b) ochoriem
 - c) nie som úspešný
 - d) sa vyhýbam životu
7. **Rozhovory s priateľmi:**
 - a) mám rád vtedy, keď ma počúvajú
 - b) mi pomáhajú vyháňať sa neúspechu
 - c) vnímam ako veľmi prefikvané
 - d) mi pomáhajú relaxovať
8. **Osoby, ktoré sa o mňa zaujímajú:**
 - a) mi pomáhajú brať život tak, ako príde
 - b) ma povzbudzujú v duchovnom raste
 - c) sa nemôžu chváliť mojou dôverou
 - d) by mi mohli venovať viac času
9. **Vraví sa, že mladosť je nové „narodenie sa“:**
 - a) no ešte dobre nerozumiem, o čo v ňom ide
 - b) a naozaj mám zo života radosť
 - c) a už nemám detstvo rád, lebo vyžaduje veľa zmien
 - d) no niekedy mi chýba chuť o života
10. **V spoločnosti by som rád povedal, čo si myslím, ale:**
 - a) niektorí ma nerešpektujú
 - b) uprednostňujem mlčanie
 - c) nedarí sa mi vyjadriť svoje myšlienky
 - d) nemá to zmysel

Oboduj svoje odpovede.

2 Vyhodnotenie testu: Ako prežívaš svoj vek

Spokojne: Si húževnatý a svedomitý, ostatní ťa považujú za vzor a učia sa od teba. Si samostatný, ale vieš prijať pomoc aj od iných. Ak vytrváš, budú mať z teba radosť. (26 – 30 bodov)

V hľadaní sa! Máš dobrý základ a je v tebe túžba rásť. Nemôžeš byť natoľko závislý od rodičov, máš predpoklady žiť pre iných a ešte potrebuješ na sebe pracovať, neboj sa námahy! (21 – 25 bodov)

Zmätené: Cítiš sa málo odvážny. Keď spojíš prácu s trpezlivosťou a popracuješ na sebe, uvidíš ovocie. Venuj sa učeniu a nájdi si dobrú partiu. (16 – 20 bodov)

Nedôverčivo: Prežívaš osamelosť s nedôverou alebo smútok. Situácie sa snažíš riešiť s úsmevom, vyhýbaj sa konfliktom a neboj sa námahy. (15 a menej bodov)

3 Opíš svoje charakterové črty vo vzťahu:

- a) k blížnemu
- b) k práci
- c) k spoločnosti
- d) k Bohu

4 V čom chceš vynikať a aký talent chceš na to použiť?

3

Objaviť svoje sny

1 O čom sníváš? Po čom túžiš?

Chcem byť	Chcem zažiť	Chcem sa dostať
Chcem vidieť	Chcem objaviť	Chcem sa dožiť

2 Pospájaj správne „Blaženstvá“.

Pane spomeň si na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva.

* Blažení chudobní v duchu,	a prenasledovať a všetko zlé na vás
* Blažení plačúci,	nepravdivo hovoriť;
* Blažení tichí,	lebo mate hojnú odmenu v nebi.
* Blažení lační a smädní po spravodlivosti,	lebo oni budú dedičmi zeme.
* Blažení milosrdní,	lebo oni dosiahnu milosrdenstvo.
* Blažení čistého srdca,	lebo oni budú nasýtení.
* Blažení ti čo šíria pokoj,	lebo oni uvidia Boha.
* Blažení prenasledovaní pre spravodlivosť,	lebo ich je nebeské kráľovstvo.
* Blažení ste, keď vás budú pre mňa potupovať	lebo oni budú potešení.
* radujte sa a jasajte,	lebo ich budú volať Božími synmi.
	lebo ich je nebeské kráľovstvo.

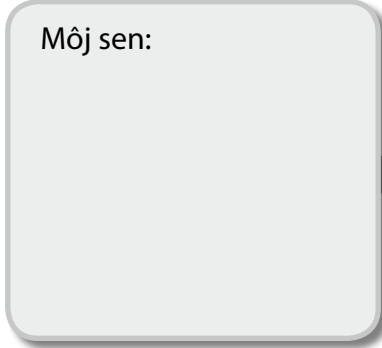
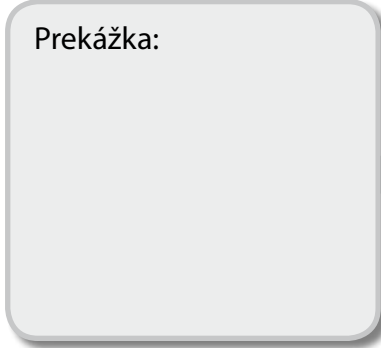
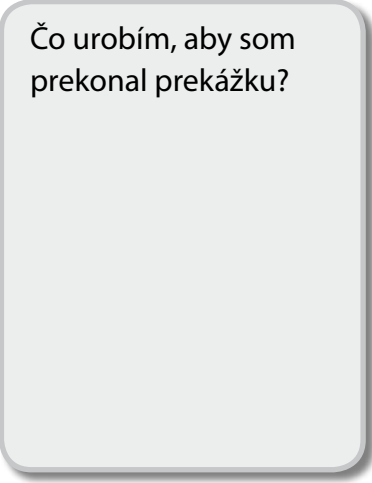
Skontroluj si:

video Blaženstvá:

3 „Boh dáva ľuďom sny, ale aj silu ich uskutočňovať“. Napíš svoj sen.

Môj sen:	Prekážka:	Čo urobím, aby som prekonal prekážku?
		
Prečo túžime po šťastí? 		

4 V čom sa tvoje sny zhodujú a v čom sa nezhodujú s Božou vôľou?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Nebudte teda ustarostení a nehovorte:
„Čo budeme jesť?“ alebo:
„Čo budeme piť?“ alebo:
„Čo si oblečieme?“!
Veď po tomto všetkom sa zháňajú pohania. Váš nebeský Otec predsa vie, že toto všetko potrebujete. Hľadajte teda najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a toto všetko dostanete navyše. Preto nebudte ustarostení o zajtrajšok; zajtrajší deň sa postará sám o seba. Každý deň má dosť svojho trápenia.

Mt 6,31-34

4

Pozvanie
k zodpovednosti

Ked' som išiel so synom na jeho prvú jazdu autom, povedal som mu: „Pamätaj, že teraz máš v rukách svoj život, ale i môj i všetkých na ceste.“ Slová tohto „poučenia“ však zasiahli aj mňa samotného. Počas jazdy som musel o nich uvažovať a potom i v nasledujúcich dňoch a týždňoch.

„Pamätaj, že teraz máš v rukách svoj život, ale i môj i všetkých...“ Tu nejde len o zodpovednosť pri šoférovaní. Ide tu aj o zodpovednosť, ako žijeme svoje životy. Človeka musí striasť, keď si uvedomí túto zodpovednosť za každý skutok, každé rozhodnutie, každé slovo... nič z toho nie je izolovanou udalosťou! Práve naopak. Všetko mocne zasahuje do života ľudí, a tým aj mení svet.

Tak trochu si namýšľam, že tieto slová napomohli tomu, že zo syna vyrastá zodpovedný a rozvážny vodič. No uvedomujem si, že toto poučenie, ktoré som mu dal, zasiahlo skôr mňa samotného. Veľmi často sa odvtedy modlím za dar múdrosti a zodpovednosti, aby som na „mojej jazde životom“ nikoho neohrozil a nezranil.

KKC 1936

- 1 Pozorne si prečítaj text evanjelia** (v učebnici na s. 18 – 19) **a napíš, čo kto urobil, resp. neurobil, aby rozmnožil dar od „človeka“, ktorý sa vybral na cestu.**

.....

.....

.....

- 2 Diskutujte o tom, čo ste napísali.**

Kto dáva človeku dary?

Je správne dostávať dary?

Čo znamenajú „talenty“?

Čo si myslia sluhovia o pánovi, ktorý im zveruje svoj majetok?

Ako naložili s darmi sluhovia?

Odmenil pán sluhov spravodlivo?

Aké talenty si dostal od Pána ty?

Ako s nimi zaobchádzaš?

Dnešný deň

Dnešný deň je pozoruhodný. Je celý tvoj. Včerašok ti už vyklzol z rúk a nemôže mať iný obsah, než si mu dal. Zajtrašok ešte nemáš prisľúbený. Ale dnešný deň je jediným, ktorým si môžeš byť istý. Môžeš ho naplniť, čím len chceš. Využi to! Dnes môžeš niekomu spraviť radosť. Dnes môžeš niekomu pomôcť. Dnes môžeš žiť tak, že večer ti niekto poďakuje, že si, že existuješ. Dnešný deň je významný. Je tvoj.

Neznámy autor

- 3 „Čo môžeš urobiť dnes, neodkladaj na zajtra.“**

Na zamyslenie...

- 4 Aký talent v sebe nosíš a ako ho využívaš pre dobro seba a svojho blížneho?**

Môj talent

.....

Pre moje dobro...

.....

Pre dobro blížneho...

.....

ZODPOVEDNOSŤ ZA SEBA**II.**

5

Moje vzory

- 1 Diskutujte o nasledujúcich otázkach. Na základe odpovedí sformuluj záver, či sa snažíš niekoho napodobňovať, alebo si originál.**

Je lepšie niekoho napodobňovať, alebo radšej byť sám sebou?

Je lepšie mať svoj názor, alebo preberať názory iných?

Aký plagát alebo obrázok máš na stene svojej izby?

Existujú v tvojom živote hranice pre napodobňovanie iných a presadzovanie vlastnej jedinečnosti v obliekaní, kultúre života, stravovaní, hudbe?

Aké sú nebezpečenstvá bezhlavého napodobňovania iných? (Speváci, herci, športovci, celebrity...)

K čomu sa viac prikláňaš: nelišit sa od ostatných,

mať vzor, ktorému sa chcem podobať,

byť originálny vzhľadom, postojmi, správaním, kultúrou života.

Môj záver:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

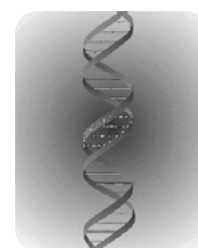
.....

.....

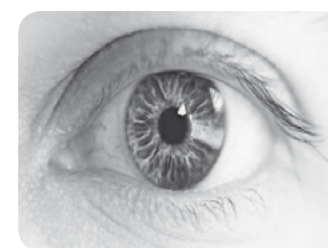
.....

.....

- 2 Tvoja originalita**

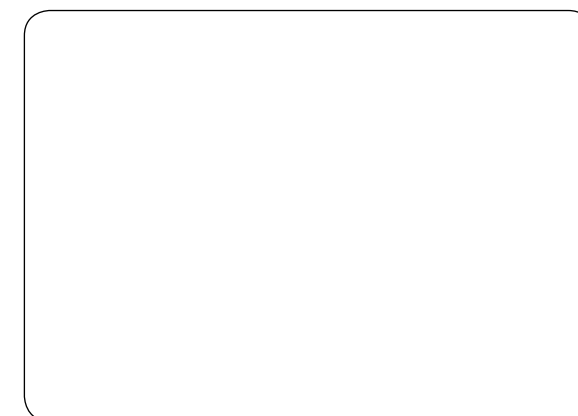
DNA

Očná rohovka

Odtlačok prsta

Tvoj znak originality

3 Napíš mená tvojich obľúbených osobností. Nájdi v ich živote, čo je a čo nie je prijateľné pre tvoj život.

Pozitívum	Osobnosť	Negatívum

4 Poznáš niekoho o kom môžeš toto povedať? „Vy teda buďte dokonalí, ako je dokonalý váš nebeský Otec.“ (Mt 5,48) (Pomôcka – Iniciály : K.V, P.P.G, V.H, Z.S, M.D.T, T.R.)

.....

.....

Ísť za hviezdou

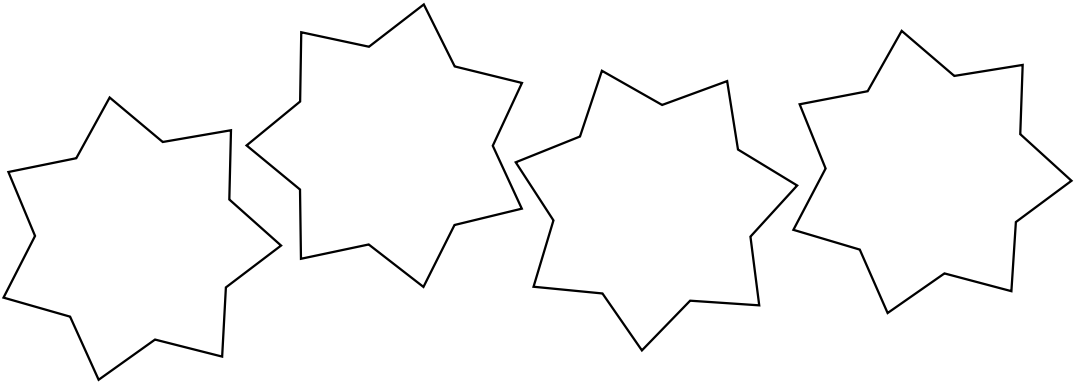
6

Vzor

je všeobecne nasledovaniashodná osoba, resp. predmet alebo vec istého druhu, ktorá dobre uspokojuje potreby a záujmy určitého druhu. Podľa vzoru sa vyhľadávajú alebo vytvárajú aj iné predmety potrieb a záujmov.

1 Rozhodni sa rozvážne a zodpovedne!

Do hviezd vpíš meno osobnosti, ktorá je v tvojich očiach skutočnou hviezdou.

2 Prečo sú pre teba hviezdou? Čím ťa presvedčili?

1.

2.

3.

4.

3 Prečítaj si legendu o štvrtom kráľovi (v učebnici na s. 29 – 30) a napíš, čo asi odpovedal Ježiš štvrtému kráľovi.

.....

.....

.....

4 Blaženstvá – cesta k dokonalosti „hviezdy“ v kráľovstve nášho Otca.

Pouvažuj nad otázkami a doplň text.

- Máš „hviezdu“ za ktorou chceš ísť?
- Čo alebo kto je tou hviezdou za ktorou chceš ísť?

... Tomáš mu povedal: „Pane, nevieme, kam ideš.

Akože môžeme poznať cestu?!“ mu odpovedal:

„Ja som“

a Nik nepríde k Otcovi, iba cezo mňa.

7

Ježišove postoje

1 S kým „ÁNO“
a s kým „NIE“?
Z tabuľky vytvor zoznam
hostí, ktorých pozveš
na spoločnú večeru.

Ja	Bezdomovec Jožo	Miss škola 2015	Šofér autobusu	Spolužiak	Utečenec z azyláku
Oblúbený herec	Riaditeľ banky	Neprijemná upratovačka z našej školy	Celebrita zo smotánky	Učiteľ matiky	Invalidný dôchodca
Smetiar	Otec a mama	Školník	Žobráčka z ulice	Súrodenci	Oblúbený spevák
Susedia	Kamarát, čo ma zradil	Starí rodičia	Koho ešte?	Koho ešte?	Koho ešte?

2 Podľa čoho si vyberal hostí?
Aké hodnoty by si u nich hľadal?
Čím ťa obohatia?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Predsudok je nesprávny názor, ktorý vzniká predtým, než sme sa nad vecou poriadne zamysleli. Predsudky vyčleňujú niektorých jedincov nie preto, že niečo zlé vykonali, ale preto, lebo sa od iných ľudí odlišujú. Predsudok je preferovanie vlastného ja, potláčanie všetkého odlišného od nás, strach z cudzieho, ktorému nerozumíme (xenofóbia). Je to neodôvodnená nenávisť voči iným národom, nadradenosť voči opačnému pohľaviu, pohrdanie chorými alebo starými, výsmech mladších od nás, nepochopenie odlišných citov, zazlievanie inej než našej viery. Je to neschopnosť kriticky sa zamyslieť nad sebou a zneuznanie jedinečnosti, krásy a nenahraditeľnosti každého človeka so súčasným preceňovaním vlastného ja.

Ježiš povedal: „Istý človek zostupoval z Jeruzalema do Jericha a padol do rúk zbojníkov. Tí ho ozbýjali, dorážali, nechali ho polomŕtveho a odišli. Náhodou šiel tou cestou istý kňaz, a keď ho uvidel, obišiel ho. Takisto aj levita: keď prišiel na to miesto a uvidel ho, išiel ďalej. No prišiel k nemu istý cestujúci Samaritán, a keď ho uvidel, bolo mu ho ľúto. Pristúpil k nemu, nalial mu na rany oleja a vína a obviazal mu ich; vyložil ho na svoje dobytča, zaviezol ho do hostinca a staral sa oň. Na druhý deň vyňal dva denáre, dal ich hostinskému a povedal: »Staraj sa oň, a ak vynaložíš viac, ja ti to zaplatím, keď sa budem vracat.« Čo myslíš, ktorý z tých troch bol bližným tomu, čo padol do rúk zbojníkov?» On odpovedal: „Ten, čo mu preukázal milosrdenstvo.“ A Ježiš mu povedal: „Choď a rob aj ty podobne!“

Lk 10, 30-37

3 Čo ti bráni, aby si pozval aj neprijateľných hostí?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4 Kto je tvoj blížny?

Prečítaj evanjelium Lk 10, 30 – 37 a nájdi odpoveď.

.....

.....

.....

.....

.....

Ježiš, Boží Syn

8

1 Anketa. Nájdi si čas a urob pred hodinou vo svojom okolí anketu na tému „Čo vám napadne pri slovách Ježiš, Boží Syn?“ Odpovede zaznač.

.....

.....

.....

2 A za koho pokladáš Ježiša ty?

.....

.....

.....

.....

Ježiš vyšiel so svojimi učeníkmi do dedín okolo Cézarey Filipovej. Cestou sa pýtal svojich učeníkov: Za koho ma pokladajú ľudia? Oni mu odpovedali: „Za Jána Krstiteľa, iní za Eliáša a iní za jedného z prorokov.“ „A za koho ma pokladáte vy?“ opýtal sa ich. Odpovedal mu Peter: „Ty si Mesiáš.“

Mk 8, 27-29

3 Usporiadaj udalosti, ako sa odohrali v dejinách spásy.

4 Vytvor logo, ktoré symbolicky vystihne, čo pre teba znamená – „Ježiš, Boží Syn“.

(Vytlač si ho ako nálepku.)

9

Zobrazenie Ježiša v umení

- 1** Vyhľadaj najznámejšie zobrazenia Ježiša Krista v dejinách umenia. Ak vieš, napíš aj názov a autora.

.....

.....

.....

.....

.....

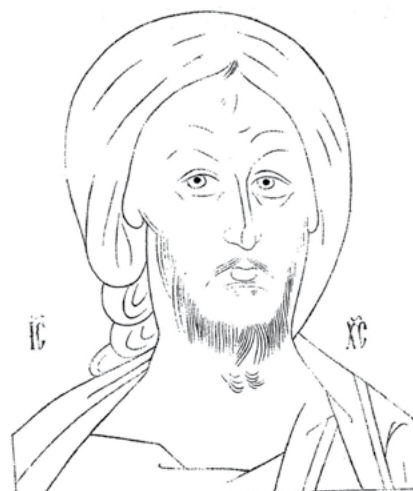
- ## 2 Najdi Ježiša Krista v Sixtínskej kaplnke vo Vatikáne.

- ### 3 Nakresli obraz Ježiša Krista – Mandylion.

- 4 Ako a v akom štýle je znázornený Ježiš Kristus v tvojej cirkvi (chráme)?**

[illegible]

ZODPOVEDNOST ZA SVOJU VIERU

Age Group	Percentage of Respondents
18-29	85
30-39	75
40-49	65
50-59	55
60-69	45
70-79	35
80+	15

10

Čo znamená veriť?

- ## 1 Čo si preveruješ v rôznych životných situáciách, keď si ich účastníkom?

Cesta do školy
(autobus, vlak, peši, bicykel, ...)

Návšteva lekára
(odbornosť, kvalifikáciu, diplom, ...)

Výlet na Lomnický štít

Lieky z lekárne
(zloženie tabletky, odbornosť lekárnik, ...)

Eucharistia
(víno, chlieb, úmysel a dispozícia kňaza, dekrét kňaza ...)

- 2** Prečítaj si pozorne **Ž 17** (v učebnici na s. 49) a doplň chýbajúce slová. Nájdi vo vetách písmená podľa poradia a zapíš ich.

Year	Number of people (millions)
1960	80
1965	90
1970	100
1975	110
1980	120
1985	130
1990	140
1995	150
2000	155
2005	160
2010	165

Ž 17 – Prvé slovo 1. až 3. veta – 16, 54, 59, 72, 152, 155

Druhé slovo 10. až 11. veta – 13, 114, 118, 125, 126, 127, 152

Tretie slovo 16. veta – 4, 30, 68

3 Dopln záver evanjelia o Tomášovi a jeho nevere (Jn 20, 24 – 29).

... O osem dní boli jeho učeníci zasa vnútri a Tomáš bol s nimi. Prišiel Ježiš, hoci dvere boli zatvorené, stal si doprostred a povedal: „Pokoj vám!“ Potom povedal Tomášovi: „Vlož sem prst a pozri moje ruky! Vystri ruku a vlož ju do môjho boku! A nebuď neveriaci, ale veriaci!“ Tomáš mu odpovedal: „Pán môj a Boh môj!“ Ježiš mu povedal:

.....

Skontroluj:

4 O viere. Diskutujte o výrokoch a rozhodni, čo je mienka a čo viera.

Každý človek v niečo verí. To znamená, že všetci ľudia sú veriaci.

V Boha veria len tí, čo to potrebujú.

Som veriaci. Veriaci ľudia sú slušní. Som slušný človek.

Väčšina ľudí si uctieva zosnulých. To znamená, že veria v posmrtný život.

Viera je súkromná vec, preto sa nemá prejavovať na verejnosti.

Kto vie, nemôže veriť.

Kto verí, nemôže vedieť.

Veriť a myslieť znamená to isté.

Musel by v to veriť.

Viera aj hory prenáša.

„Stratia sa peniaze, veľa sa stratilo. Stratí sa česť, viac sa stratilo. Stratí sa viera, stratilo sa všetko“.

Vyznanie viery

11

1 Ako by si vyznal svoju vieru?

Doma

V škole

Medzi kamarátmi

V chráme

Na výlete

2 Nakresli svoj symbol a vytvor pečať viery.

Grécke slovo symbolon znamenalo polovicu rozlomenej veci (napríklad pečate), ktorá slúžila ako poznávací znak. Rozlomené časti sa prikladali k sebe, aby sa overila totožnosť nositeľa. „Symbol viery“ je teda poznávacím znakom i znakom spoločenstva medzi veriacimi. Slovo symbolon neskôr označovalo kompendium, zbierku alebo súhrn. „Symbol viery“ je súhrn hlavných právd viery. Preto je prvým a základným orientačným bodom katechézy.

3 Dopln podľa správnosti obsah „Vyznania viery“.

Verím v jedného Boha, Otca neba i zeme, sveta viditeľného i neviditeľného.

I v jedného Pána Ježiša Krista, Božieho, zrodeného z Otca pred všetkými vekmi;

Svetlo zo Svetla, pravého z pravého, splodeného, nie stvoreného, jednej podstaty

s Otcom. Skrze neho bolo všetko stvorené. On pre nás ľudí a pre našu spásu zostúpil z nebies. A mocou

Svätého vzal si telo z Márie Panny a stal sa Za nás bol aj ukrižovaný za vlády Poncia Piláta, bol

umučený a pochovaný, ale tretieho dňa vstal z podľa Svätého písma. A vstúpil do neba, sedí po pravici

..... A zasa príde v sláve súdiť živých i mŕtvych a jeho kráľovstvu nebude konca. I v Ducha Svätého, Pána

a, ktorý vychádza z i Jemu sa zároveň vzdáva tá istá poklona

a sláva ako Otcovi a Synovi. On hovoril ústami prorokov. V jednu, svätú,, apoštolskú Cirkev. Vyznávam

jeden krst na odpustenie hriechov a očakávam mŕtvych a budúceho veku. Amen.

4 Výroky z Kréda dokonči vlastnými slovami..

Verím v Boha, Otca

.....

Verím v Ježiša Krista

.....

Verím v Ducha Svätého

.....

Verím v Cirkev

.....

Kto hovorí „Verím“, hovorí: „Súhlasím s tým, čo my veríme.“ Spoločenstvo vo viere potrebuje spoločnú reč viery, ktorá je pre všetkých normatívna a spája ich v tom istom vyznaní viery.

KKC 185

Ked' ľudia veria viac sebe a iným ako Bohu

12

1 Kto urobil chybu?

Prečítaj si články o Titanicu a raketopláne Challenger a napiš, či si aj ty v živote urobil chybu a ako to dopadlo.

.....

.....

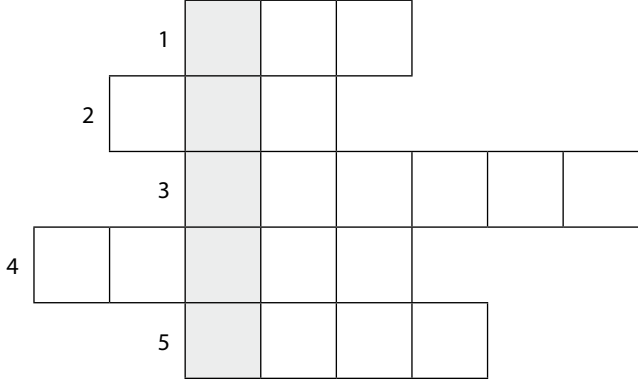
.....

.....

.....

2 Čo stálo a čo stojí za každým pádom človeka?

- 1. Strážca domu
- 2. Najväčšia európska sova
- 3. Kristova nevesta
- 4. Kto ťažko vojde do Božieho kráľovstva
- 5. Prvý človek

3 Čo pozdvihuje človeka ?

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V X Z

Pozri viac:

4 K postavám prirad' správny výrok.

Adam a Eva	Kým neuvidím, neuverím.
Lucifer	Hľa služobníčka Pána!
Job	Budeme ako Boh.
Panna Mária	Pán dal, Pán vzal.
Apoštol Tomáš	Nebudem slúžiť!

13

Aký Boh je a aký Boh nie je

1 Napíš, ako vidíš Boha svojimi očami a svojím srdcom. Čo si o Ňom myslíš, aký je?

2 Aká predstava o Bohu je blízka tvojmu srdcu? Použi pritom Šesť hlavných právd.

3 Encyklika Humani Generis Prečítaj si časť encykliky a následne sformuluj, aký Boh je a aký nie je.

„Hoci ľudský rozum, jednoducho povedané, naozaj môže svojimi prirodzenými silami a svojím prirodzeným svetlom dospieť k pravému a istému poznaniu jediného osobného Boha, ktorý svojou prozreteľnosťou chráni a riadi svet, ako aj prirodzeného zákona, ktorý Stvoriteľ vložil do našich duší, predsa je veľa vecí, ktoré bránia, aby ľudský rozum používal túto svoju vrozenú schopnosť účinne a s úžitkom. Lebo pravdy o Bohu a o vzťahoch, ktoré sú medzi ľuďmi a Bohom, úplne presahujú poriadok zmyslových vecí, a keď sa uvádzajú do životnej praxe a ju stvárnajú, vyžadujú sebaobetu a sebazaprenie. Pri získavaní takýchto právd ľudský rozum zápasí s ťažkosťami jednak pre nápor zmyslov a predstavivosti a jednak pre zlé žiadosti, ktoré pochádzajú z dedičného hriechu. A tak si ľudia v takýchto veciach radi nahovárajú, že je mylné alebo aspoň pochybné, čo si neželajú, aby bolo pravdivé.“

Pius XII.

• Osemročný Danny Dutton z kalifornského mesta Chula Vista odpovedal v domácej úlohe na otázku:

Kto je Boh?

4 Prečítaj si úvahu neznámeho autora. Nájdeš v nej aj svoje výčitky adresované Bohu? Diskutujte o nich.

Čo všetko môžeme urobiť s Bohom? Môžeme ho urobiť zodpovedným za hlad a biedu. Môžeme ho zaprieť, lebo je neviditeľný a nezabráňuje nešťastiu. Môžeme ho pozvať na výnimočné akcie – zdôrazní pocit sviatočnosti a podporuje zmenu. Môžeme si ho nechať len pre seba a uprieť ho druhým, hlavne tým, ktorí rozmýšľajú inak ako my. Boha môžeme použiť na presadenie vlastnej moci a pritom hovoriť, že akákoľvek autorita od neho pochádza. V mene Boha môžeme viesť vojny, zatracovať ľudí a usmrcovať ich a pritom hovoriť, že je to Božia vôľa. Za pokrikom „Boh si to želá!“ môžeme skrývať útoky podobné „križiackym výpravám“ a na uniformy vojakov napísať „Boh s nami“. To všetko môžeme robiť, ale je to bezbožné. S Bohom nemôžeme „urobiť“ nič, ani ho používať, ani využívať, lebo Boh je láska a na nej má účasť iba ten, kto túto lásku v sebe nechá rásť.

Boh jeden a mnohí

14

1 Prečítaj si nasledujúce úryvky. Ako vidia jednotlivé národy Boha?

- A) „Veľký Duch je jeden a zároveň mnohí.“ (Indián z kmeňa Sioux **Lame Deer**)
- B) **V africkom kmeni Yoruba v Nigérii sa zachoval tento príbeh:**
*Na začiatku bol na Zemi len jeden boh Oriša. Mal jedného otroka, ktorý mu slúžil. Jedného dňa ho otrok požiadal o farmu. Boh mu dal pozemok, otrok obrábal kus zeme a na úpätí hory si dokonca postavil chalupu. Otroka však nebol dobrý človek a svojho boha mal v úmysle zničiť. Keď videl, že k nemu boh prichádza na návštevu, vyliezol na vrch a skotúlal odtiaľ veľký balvan. Oriša sa rozpadal na stovky črepín. Keď sa správa o nešťastí rozšírila medzi ľuďmi, prišiel Orunmila, boh predpovedí, a pozbieral všetky črepiny, ktoré našiel. To bola viac ako polovica Orišu. **Odvtedy žijú na svete stovky Orišov.***
- C) **Pán mnohých tvárí (Egypt)**
Všetci veľkí bohovia v Egypte ako Amon, Re alebo Oziris majú veľa mien a podôb. Boh Oziris znamená „ten s mnohými menami“ a aj ho znázorňujú mnohými spôsobmi. Pretože mená vyjadrujú vždy len niečo a nikdy nie všetko, egyptskí bohovia majú viacero mien a vyobrazení. Egypťania nazývajú svojich veľkých bohov „Mnohotvární“ alebo „Pán mnohých tvárí“.

Tvoj záver:

.....

.....

2 Vymenuj a rozdeľ náboženstvá podľa toho, či sú monoteistické alebo polyteistické.

Monoteistické

Polyteistické

3 Porozmýšľaj, ako na základe rozumu môžeš pochopiť existenciu Boha.

sv. Tomáš Akvinský – „Päť ciest“

1. cesta – Od pohybu k nehybnému hýbateľovi.
2. cesta – Od druhotných príčin k prvotnej príčine.
3. cesta – Od náhodného bytia k nutnému bytiu.
4. cesta – Z rozdielnosti stupňov dokonalosti k absolútne dokonalému.
5. cesta – Z poriadku vo svete k najvyššiemu usporiadateľovi.

4 „KOHO“ alebo „ČO“ nájdeš na jednotlivých cestách?

1. cesta
2. cesta
3. cesta
4. cesta
5. cesta

„Pevne veríme a úprimne
vyznávame, že je jeden
jediný pravý Boh, večný,
nesmierny a nemeniteľný,
nepochopiteľný, všemo-
húci a nevýslovný, Otec,
Syn a Duch Svätý: totiž tri
osoby, ale jedna bytosť,
podstata alebo úplne jed-
noduchá prirodzenosť.“

IV. Lateránsky koncil

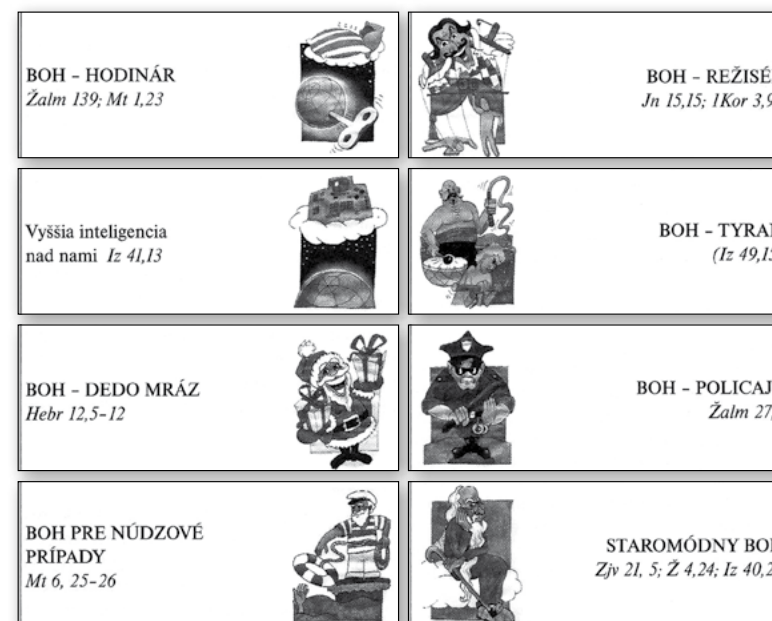
Komu vlastne verím? Kto si, Bože?

15

1 Vyhl'adaj texty Svätého písma a opíš svoju predstavu Boha.

Boh, „Ten, ktorý je“, sa zjavil Izraelu ako ten, ktorý je „veľmi milosrdný a verný“ (Ex 34, 6). Tieto dva výrazy stručne vyjadrujú bohatstvo Božieho mena. Boh vo všetkých svojich dielach ukazuje svoju láskavosť, svoju dobrotu, svoju milosť, svoju lásku, ale aj svoju spoľahlivosť, svoju stálosť, svoju vernosť a svoju pravdu. Tvoje meno budem oslavovať, pretože si milosrdný a verný“ On je Pravda, lebo „Boh je svetlo a niet v ňom nijakej tmy“ (1 Jn 1, 5); on je „Láska“, ako učí apoštol Ján(1 Jn 4, 8).

KKC 214

2 Aké predstavy o Bohu si mal v minulosti a aké máš teraz?

Zapoj sa do diskusie.

3 Prečítaj si text evanjelia. Opíš, akú predstavu o Bohu nám zjavuje Ježiš.

Ježiš mu odpovedal: „Ja som cesta, pravda a život. Nik nepríde k Otcovi, iba cezo mňa. Ak poznáte mňa, budete poznať aj môjho Otca. Už teraz ho poznáte a videli ste ho.“ Filip sa ozval: „Pane, ukáž nám Otca a to nám postačí.“ Ježiš mu vrel: „Filip, toľký čas som s vami, a nepoznáš ma?! Kto vidí mňa, vidí Otca. Ako môžeš hovoriť: »Ukáž nám Otca?!« Neveríš, že ja som v Otcovi a Otec vo mne? Slová, ktoré vám hovorím, nehovorím sám zo seba, ale Otec, ktorý ostáva vo mne, koná svoje skutky. Verte mi, že ja som v Otcovi a Otec vo mne. Ak nie pre iné, aspoň pre tie skutky verte!

Jn 14, 6-11

4 Prelož.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

16

Dogmy – reč viery

1 Skús obhájiť pred kolektívom nasledujúce výroky. Aký dôkaz pri tom použiješ?

Tvrdenie	Dôkaz
Zem je guľatá.	
Zem obieha okolo Slnka.	
2 + 2 = 4	
Na teleso pôsobí gravitačná sila.	
Čo bolo skôr? Kura či vajce?	
Človek pochádza z opice.	
Vesmír je nekonečný.	
Môže Boh stvoriť skalú, ktorú sám nezdvihne?	

2 Vieš dokázať všetky tvrdenia, alebo niektoré presahujú tvoj rozum a schopnosti? Ktoré?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

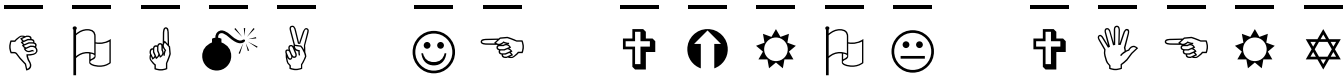
.....

.....

.....

.....

3 Prelož.

A✌ B👉 C👉 D👉 E👉 F👉 G👉 H👉 I👉 J😊 K😐 L😐
M👉 N👉 O👉 P👉 R👉 Q👉 S👉 T👉 U👉 V👉 X👉 ZC

4 Aké dogmy sa prijali na príslušnom koncile?

- Nicejský (325)
- Carihradský (381)
- Efezský (431)
- Tridentský (1545 – 1564)
- I. Vatikánsky koncil (1869 – 1870)
- II. Vatikánsky koncil (1962 – 1965)

Pojem **DOGMA** pochádza z gréčtiny a pôvodne ho v hovo-rovej reči chápali ako **mienku**.

Dnes pod pojmom dogma chápeme učenie, ktoré je pravdivé a záväzné pre všetkých členov Cirkvi.